

Türkiye İMSAD, Türkiye Deprem Vakfı (TDV) işbirliği ile 17 Ağustos 1999 depreminin 14. yılında yayımladığı “Deprem Manifestosu” ile tüm sosyal paydaşlarına “Risk Almayın, Dünyanızı Karartmayın” mesajıyla önlem ve karar alma çağrısında bulundu.

Türkiye İMSAD’dan, Türkiye Deprem Vakfı işbirliği ile Deprem Manifestosu: “Risk Almayın, Dünyanızı Karartmayın”

Ülkemizde, önde gelen inşaat malzemesi üreticilerinin çatı kurumu olarak faaliyet gösteren Türkiye İnşaat Malzemeleri Sanayicileri Derneği (İMSAD), Türkiye Deprem Vakfı (TDV) ile işbirliğine giderek oluşturulan “Deprem Manifestosu”nu duyurdu. 17 Ağustos 1999 depreminin 14. Yılında, kamuoyuna ve ilgili tüm sosyal paydaşlara “Risk Almayın, Dünyanızı Karartmayın” mesajıyla seslenen Türkiye İMSAD ve Türkiye Deprem Vakfı, Manifesto’da, olası bir depreme karşı acil önlemler, alınması gereken kararlar ve düzenlemeleri yedi başlık altında açıkladı.

Manifesto, Türkiye İMSAD ve üyesi 29 derneğin imzasını taşıyor

Türkiye Deprem Vakfı, Türkiye İMSAD ve üyesi 29 derneğin imzasını taşıyan Deprem Manifestosu’nda, ülkemizde deprem farkındalığının yetersiz olmasına ve dayanımı yeterli olmayan binalara dikkat çekiliyor. Ülkemizde ivedi olarak Sivil Deprem Platformu oluşturulması ve Deprem Stratejisi Eylem Planı konusunda katılımıcılığın artırılması gerektiğinin vurgulandığı Manifesto’da, Bina Yönetmeliği hazırlanmasının da önemine dikkat çekildi. Kentsel Dönüşüm kapsamında yaşanan tereddütlerin giderilmesi Deprem Manifestosu’nun ana maddelerinden birisi olarak yer alırken, deprem ve güvenli yapı bilincinin geliştirilmesi, uygulamacıların eğitimi ve belgeli olması ile güvenli-çağdaş binalar yapımına odaklanmak gerektiği, Manifesto’nun diğer ana başlıklarını oluşturdu.

Türkiye İMSAD Yönetim Kurulu Başkanı Dünder Yetişener, Deprem Manifestosu’nun açıklandığı basın toplantısında yaptığı konuşmada, Türkiye’nin sürdürülebilir ekonomik ve sosyal kalkınmasında inşaat sektörünün üstlendiği rolün önemi vurguladı. Depremlerin büyük can kayıplarıyla birlikte ekonomide büyük maliyetler ve bütçeler oluşturduğuna dikkati çeken Yetişener, “Bugün burada 17 Ağustos 1999 Kocaeli depremini sadece anmakla yetinmek istemiyor, tüm sosyal paydaşlarımızın katkılarıyla hızlı çözümler üretilmesini ve hayata geçirilmesini istiyoruz ve bunun için çalışıyoruz” dedi.

Yetişener: “20 yıl sonra ülkemiz yeni bir kentsel dönüşüm maliyeti yaşamamasını istiyoruz.”

Önemli adımların atıldığı Kentsel Dönüşüm kapsamında da bugün ülkemizde 6,5 milyon riskli konutun yenilenmesinin planlandığına işaret eden Dünder Yetişener, “Ekonomide büyümenin daraldığı bir dünya konjonktüründe, bundan 20 yıl sonra Türkiye ekonomisinin yeni bir kentsel dönüşüm maliyetiyle karşı karşıya gelmemesi için, geleceğin binalarını bugünden yapmak, güvenli malzemelerin kullanıldığı güvenli yapılar inşa etmek zorundayız. Bu nedenle Türkiye İMSAD olarak önümüzdeki aylarda başlatacağımız kampanya ile tüm sosyal paydaşlarımıza ‘**Binaların yapımında ilgili standart ve yönetmeliklere uyun, küçük tasarruflar için büyük riskler almayın, dünyanızı karartmayın**’ mesajıyla sesleneceğiz” şeklinde konuştu. Dünder Yetişener, sözlerine şöyle devam etti:

“Dünyada rekabet edebilen, kaliteli ve standartlara uygun üretim yapan, yeterli kalitede ve standartta malzeme sunan Türkiye İMSAD üyesi malzeme üreticileri olarak, yapılarımızın, malzemelerimizle doğru bir proje süreciyle deprem riski taşımadan yapılabileceğini biliyor ve bunun için çalışıyoruz. Bugün Türkiye ihracatının yüzde 16’sını gerçekleştiren ve cari açığa yüzde 250’nin üzerinde pozitif katkı sağlayan katma değeri yüksek bir sektörün temsilcileri olarak, ülkemizde güvenli yapılar inşa edilmesi konusunda inşaat malzemesi üreticileri olarak üzerlerimize düşen görevleri yapmaya hazırız.”

İnşaat malzemesi pazar büyüklüğü 52,5 milyar dolar seviyesine ulaştı

İMSAD üyesi 73 üretici firma ve 29 dernek olarak Türkiye’de istihdam ettikleri çalışan sayısının 1,5 milyon kişi olduğunu ve bu sayı ile toplam nüfusun yüzde 7,5’ünü temsil ettiklerini belirten Dündar Yetişener, inşaat malzemesi sektörünün büyüklüklerini de rakamlarla ifade etti. Yetişener’in verdiği bilgiye göre, Türkiye inşaat sektörünün 2012 yılındaki iç pazar büyüklüğü 71 milyar dolara ulaştı. Yurtdışı müteahhitlik sektörü ise 44 ülkede 26,1 milyar dolar tutarında proje üstlendi.

2012 yılında yurtiçi ve yurtdışı olmak üzere inşaat sektörünün toplam pazar büyüklüğünün 97,1 milyar dolara ulaştığını belirten Dündar Yetişener, “Bu büyük pazar içinde inşaat malzemesi sektörü 52,5 milyar dolar büyüklükle dikkati çekiyor. Bu büyüklük içinde yenileme pazarının payı ise yüzde 12’dir. İnşaat malzemesi sektörü 2012 yılında 21,1 milyar dolarla en yüksek ihracatı gerçekleştirme başarısı gösterirken, toplam ihracattaki payı da yüzde 15,3 olarak gerçekleşmiştir” dedi.

Prof. Boduroğlu: “Manifesto ile farkındalık yaratmak ve ilgilileri birlikte çalışmaya davet ediyoruz.”

Türkiye Deprem Vakfı Başkanı Prof. Hasan Boduroğlu da toplantıda yaptığı konuşmada, 1999 Kocaeli depreminin ardından geçen 14 yılda, deprem riskinin azaltılması doğrultusunda çeşitli mevzuat çalışmaları yapıldığını belirterek, “ancak depremin her an beklenebilecek doğal bir afet olması nedeniyle acil olarak yapılması gereken çok şey olduğunu” söyledi. Boduroğlu, deprem riskinin azaltılmasında en önemli eksikliklerden birinin ‘deprem riski farkındalığının yeterince yaratılamaması’, diğerinin ise hala ‘deprem dayanımı yetersiz binaların yapılması’ olduğunu ifade etti.

Prof. Boduroğlu, Türkiye Deprem Vakfı yönetim kurulu üyelerinin dile getirdiği üzere, bugün yapılan uygulamalarda özellikle ‘Deprem Odaklı Kentsel Dönüşüm’ çalışmalarında beş afetin karşımıza çıktığını belirtti. Bunların; Deprem, Sel, Isı Adaları, Hava Kirliliği ve Toplumsal Huzursuzluk olduğu hususuna dikkati çeken Prof. Boduroğlu, depreme hazırlanma ve kentsel dönüşüm konusunun sadece ‘mekansal düzeyde’ ele alınamayacağını önemine işaret etti. Prof. Boduroğlu, sözlerine şöyle devam etti:

“Ayrıca, ‘Deprem Stratejisi Eylem Planı konusunda katılımçılık artırılmalıdır’ derken, asıl önemseydiğimiz husus, sivil toplum kuruluşlarının kendi konularını ilgilendiren eylemlerde doğrudan AFAD’a ve AFAD’ın ilgili organlarına görüş ve önerilerini iletebilecekleri ve kendi aralarında da paylaşarak geliştirebilecekleri bir platformun oluşturulmasıdır. Amacımız, deprem dahil her anlamda güvenli binalar inşa edilmesini sağlayarak, can kaybı ve yaralanmaları önlemek, olası depremlerin birey ve ülkemiz ekonomisinin en az zararlarla atlatılmasını sağlamaktır. Bu amaçla somut adımları içeren Deprem Manifestosu’nu kamuoyunun gündemine sunuyor ve bu doğrultuda ilgilileri birlikte çalışmaya davet etmeyi toplumsal sorumluluğumuz olarak görüyoruz.”

Toplantıda Türkiye İMSAD Kentsel Dönüşüm-Yapı Güvenliği Komitesi Koordinatörü Yönetim Kurulu Üyesi Yener Gür’eş ile Türkiye İMSAD Kentsel Dönüşüm-Yapı Güvenliği Komitesi Başkanı ve Türkiye Deprem Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi M. Galip Sayıl ise Türkiye İMSAD ve Üyesi Dernekler ile Türkiye Deprem Vakfı’nın (TDV) Deprem Manifestosu’nda yer alan somut adımları açıkladılar.

Türkiye İMSAD ve Üyesi Dernekler ile Türkiye Deprem Vakfı’nın (TDV) hazırladığı Deprem Manifestosu’nda yer alan somut adımlar:

➤ Sivil Deprem Platformu Oluşturulmalıdır

AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) koordinasyonunda, bünyesinde üniversitelerin, meslek odalarının, yerel kuruluşların ve STK’ların görev alacağı geniş katımlı sivil bir platform oluşturulması düşünülmelidir. Devlet desteği ile hayata geçirilecek bu platformun çalışmalarında, bilimsel çevrelerin ve vatandaşın görüşleri daha geniş kapsamlı olarak dikkate alınmalıdır.

➤ Deprem Stratejisi Eylem Planı Konusunda Katılımçılık Artırılmalıdır

Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı - 2023’ün yayımlanmasıyla iş bitmemiştir. UDSEP 2023’ün tabana mal olmasını sağlamak amacıyla, Eylem Planı’nın ilerlemeleri, deprem konusunda oluşturulması düşünülen geniş

katılımlı sivil toplum platformu ile paylaşılmalı, şeffaf şekilde raporlanmalı, eksik ve aksayan hususlar tamamlanmalı, gerekirse planda makul ve muteber nedenlere dayalı revizyonlar yapılmalıdır.

➤ **Ülkemizde Eksik Olan Bina Yönetmeliği Hazırlanmalıdır**

Türkiye İMSAD tarafından hazırlanan ve Aralık ayında 5. Kalite Zirvesi'nde sunulacak olan "Kentsel Dönüşüm ve Türkiye'de Yapı Güvenliği Raporu" hazırlıkları kapsamında; bazıları birbirleriyle, bazıları standartlarla çelişen çeşitli yönetmelikler yerine, bu yönetmeliklerin hepsini kapsayacak Bina Yönetmeliği'nin hazırlanmasına ihtiyaç olduğu ortaya çıkmıştır.

Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmeliğin ve Deprem Tehlikesi Haritası'nın güncelleştirilmesi çalışmaları AFAD koordinasyonu altında yapılmaktadır. Bu çalışmalar sırasında da görülmüştür ki, bina yapımı konusunda ülkemizde hissedilen en büyük eksikliklerden biri, ilgili tüm konuları içeren bir Bina Yönetmeliği olmamasıdır.

Bu nedenlerle, bu konuda yetkili olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu konuyu acilen incelemeye başlamasını ve Bina Yönetmeliği hazırlamak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda, çeşitli kamu kurumları, üniversiteler, odalar ve ilgili STK'lardan oluşturulacak bir Sivil Platform veya geniş katılımlı bir Konsey oluşturulmasını önermekteyiz. Bina Yönetmeliği'nin dayandırılacağı Yapı Kanunu çalışmaları da bu paralelde tekrar ele alınmalı, yönetmelikte hangi işin hangi standarda göre yapılacağını belirtilebilmesi için, standart çalışmalarının da salt tercüme dayalı olmaktan kurtarılıp, daha araştırmacı ve gerçekçi zemine dayalı yürütülmesi sağlanmalıdır.

➤ **Uygulamacılar eğitimli ve Belgeli Olmalıdır**

UDSEP 2023 Eylem B.1.7.4. kapsamında ele alınan bu husus inşaatların kalitesi açısından uygulamacıların eğitimleri ve belgelendirilmeleri çok önemlidir. Buna paralel olarak, T.C. Çalışma Bakanlığı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), T.C. Eğitim Bakanlığı ve meslek örgütleri/STK'lar arasındaki işbirliği ve koordinasyon geliştirilmeli, eğitim ve liyakate dayalı belgelendirme teşvik edilmelidir. Bu bağlamda bireylerin küçük yaşta itibaren deprem bilinci ile yetiştirilmesine yönelik eğitim faaliyetlerine ağırlık verilmelidir.

➤ **Kentsel Dönüşümde Tereddütler Giderilmelidir**

Kentsel dönüşüm konusunda halkın ve ilgili sektörlerin tereddütleri giderilmeli, halkın mağduriyetine neden olmayacak ve gönüllü katılımını teşvik edecek çözümler ve formüller üretilmelidir. Kentsel dönüşüm kapsamında önemli role sahip olan ve binalara Depreme Dayanıklılık Raporu veren yetkili firmaların ve kuruluşlarının yeterliliği sorgulanmalı ve kullanılan analiz yöntemleri doğrulanmalı, uygunluğu gözden geçirilmelidir. Kentsel Dönüşüm projeleri için de kullanılabilmesini sağlamak için AFAD tarafından yürütülen Deprem Yönetmeliği Revizyon çalışmalarına hız verilmelidir.

➤ **Güvenli ve Çağdaş Binalar Yapılmalıdır**

Binaların sadece depreme dayanıklı olmaları değil, tüm anlamıyla çağdaş bina özelliklerini içeren binalar olmaları da sağlanmalıdır. Güvenli, Dayanıklı, Enerji Verimliliği Yüksek ve Sürdürülebilir Binalar için; standart ve yönetmeliklere uygun tasarım ve uygulama ile birlikte, kaliteli, standartlara uygun, teknolojik ve sertifikalı yapı malzemelerinin kullanılması sağlanmalıdır.

➤ **Deprem ve Güvenli Yapı Bilinci Oluşturulmalıdır**

Deprem bilincinin; deprem anında ve sonrasında nasıl davranılacağı bilmenin ötesinde güvenli yapılara sahip olmak olduğu bilinmektedir. Afet kayıplarını en aza indirmenin en etkin yolu olan güvenli yapının; "doğru tasarım, doğru malzeme, doğru üretim, doğru uygulama ve doğru denetimle sağlanabileceği" toplumun her kesimine anlatılmalı, gerekirse eğitim programlarına ithal edilmeli, böylece toplumumuzun deprem ve güvenli yapı bilinci artırılmalıdır.

Türkiye İMSAD, Türkiye Deprem Vakfı, Türkiye İMSAD Üyesi Dernekler

Editöre Not:

İMSAD, Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği

İMSAD, Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği, kurulduğu 1984 yılından bu yana inşaat sanayisini yurtiçi ve yurtdışında temsil eden bir örgüttür. Dernek sektörün gerçek gücünü ortaya koyabilmek ve güç birliğini sağlamak amacıyla sanayici üyeler yanında sektör dernekleri ve paydaş üyeleri de üyeliğe kabul ederek, Türkiye’de örneği olmayan şekilde bir çatı kuruluş olarak örgütlenmiştir. 28 sektör derneği, 73 sanayici firma ve paydaş kurum üyeleri ile sektöründe 20.000’den fazla noktaya etkin bir şekilde ulaşan Türkiye İMSAD; Türk inşaat malzemeleri sanayisini bir bütün olarak ele almayı, sürdürülebilir büyümeyi ve yurtiçi ve yurtdışında işbirliklerinin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Bu doğrultuda Türkiye İMSAD bir yandan iç pazardaki gelişmeleri yakından izlerken, diğer taraftan ihracattaki başarının artarak sürdürülebilmesi için hedef dış pazarları yakından takip etmektedir. 2011 yılında Brüksel temsilciliğini kuran, sektörel projeler yürüten, raporlar çıkaran Türkiye İMSAD, Avrupa Komisyonunun fonladığı bir çok projeye de liderlik etmektedir. İMSAD tarafından 2009 yılından başlayarak her yıl düzenlenen “Uluslararası İnşaat Kalite Zirvesi” inşaat sektörünün en etkin bilgi, vizyon ve fikir paylaşım platformu olarak sektörün en önemli aktivitesi durumuna gelmiştir.

Türkiye İMSAD ekonomideki gelişmeler ve inşaat sektörüne yansımaları ile ilgili aylık düzenli ekonomi raporları yayınlar. Türkiye İMSAD düzenli olarak her üç ayda özel gündemli, sektör odaklı ekonomi toplantıları düzenler.

İMSAD, İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği:

- CEPMC, Avrupa İnşaat Malzemesi Üreticileri Konseyi Yönetim Kurulu üyesidir.
- E2B, Avrupa Enerji Verimli Binalar Derneği üyesidir.
- SEDEFED, Sektörel Dernekler Federasyonu üyesidir.
- DEİK, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu kurucu üyesidir.
- YAMTEK, Yapı Malzemeleri Teknik Komitesi üyesidir.
- YAD, Yapı Araştırma Derneği kurucu üyesi ve Yönetim Kurulu Başkanidir.
- TOBB İnşaat Sektör Meclisi üyesidir.
- ÇEDBİK, Çevre Dostu Binalar Derneği Kurucu üyesidir.
- TSE, Türk Standartları Enstitüsü Yüksek İstişare Komisyonu Başkan Yardımcısı’dır.